

FORUM POLITOLOGICZNE

TOM 16

2014

POLITICAL SCIENCE FORUM

VOLUME 16

The contexts of security in Africa
Global, sectors, regional, local problems

Edited by
Arkadiusz Żukowski

2014

FORUM POLITOLOGICZNE

TOM 16

Konteksty bezpieczeństwa w Afryce
Problemy globalne, sektorowe,
regionalne, lokalne

pod redakcją
Arkadiusza Żukowskiego

2014

Recenzent
Prof. zw. dr hab. Marek J. Malinowski

Rada Programowa
Teresa Astramowicz-Leyk, Selim Chazbijewicz, Marcin Chelminiak,
Degefe Kebebe Gemechu, Adam Holub, Tadeusz Iwiński, Marek Jabłonowski,
Wojciech Jakubowski, Krzysztof Gładkowski, Igor Kąkolewski,
Anna Organiściak-Krzykowska, Stefan Opara, Paweł Woroniecki,
Waldemar Żebrowski, Arkadiusz Żukowski

Redakcja wydawnicza
Arkadiusz Żukowski

Skład
Paulina Jarzynka

Projekt okładki
Pracownia Wydawnicza „Elset”

Konsultant tytułów i streszczeń w języku angielskim
Consultant of titles and summaries in English
Degefe Gebebe Gemechu

ISBN 978-83-89559-41-8
ISSN 1734-1698

© Copyright by
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Wydawca
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Druk i oprawa
Zakład Poligraficzny
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

SPIS TREŚCI

Wstęp	
Arkadiusz Żukowski	13
 Michał Leśniewski	
Afryka w strategii europejskiej równowagi i bezpieczeństwa u schyłku XIX wieku	17
– Summary	36
 Jolanta Bryła	
Wpływ powstania strefy bezatomowej w Afryce na bezpieczeństwo kontynentu i na stan reżimu nieprolifracji broni jądrowej	37
– Summary	75
 Krzysztof Trzeciński	
Wspólnota lokalna jako obszar bezpieczeństwa Afrykanów a rozwój demokratycznej kultury politycznej w Afryce Subsaharyjskiej	77
– Summary	93
 Robert Kłosowicz	
Problem złych rządów jako jeden z czynników wpływających na dysfunkcyjność państw w Afryce Subsaharyjskiej	95
– Summary	116
 Margot Stańczyk-Minkiewicz	
Łamanie praw człowieka w państwach dysfunkcyjnych Afryki jako determinanta terroryzmu	117
– Summary	157

Hanna Dumala

- Bezpieczeństwo ekonomiczne państw Afryki Północnej
po Arabskiej Wiośnie – wsparcie ze strony
wielostronnych banków rozwoju 159
– Summary 182

Dominik Kopiński, Agnieszka Sito

- Chińskie inwestycje prywatne w Afryce:
przypadek nielegalnego górnictwa złota w Ghanie 185
– Summary 207

Andrzej Gąsowski

- Problem bezpieczeństwa żywnościowego
w Afryce Subsaharyjskiej 209
– Summary 234

Andrzej Polus

- Reforma rolna w Republice Południowej Afryki 235
– Summary 260

Degefe Kebebe Gemechu

- Wywłaszczenia i sprzedaż ziemi obcokrajowcom w Etiopii –
nowa forma kolonializmu
jako zagrożenia bytu rdzennej ludności 261
– Summary 281

Ks. Jacek Jan Pawlik

- Pandemia HIV/AIDS w Afryce
jako zagrożenie dla bezpieczeństwa 283
– Summary 296

Anna Kuna

- Malaria i bezpieczeństwo w Afryce 297
– Summary 312

Eugeniusz Sakowicz	
„Chrystus jest Afrykaninem!” „Bezpieczeństwa” i „niebezpieczeństwa” dialogu międzyreligijnego w Afryce	315
– Summary	326
 Ks. Adam Romejko	
Problem pokoju w Afryce w adhortacjach apostołskich <i>Ecclesia in Africa i Africae munus</i>	329
– Summary	346
 Ewa Siwierska	
System bezpieczeństwa społecznego w kalifacie Sokoto	347
– Summary	374
 Anna Cichecka	
Czarownictwo jako wyzwanie dla bezpieczeństwa społecznego – przypadek Tanzanii	375
– Summary	391
Noty o autorach	393
About the authors	397

CONTENTS

Introduction	
Arkadiusz Żukowski	13
Michał Leśniewski	
Africa in the European security and a balance of power policy at the end of 19th century	17
– Summary	36
Jolanta Bryła	
The impact of a nuclear-weapon-free-zone in Africa on the security of the continent and on the state of nuclear non-proliferation regime	37
– Summary	75
Krzysztof Trzciński	
Local community as a security area for Africans and the development of democratic culture in the Sub-Saharan Africa	77
– Summary	93
Robert Kłosowicz	
The problem of bad governance as one of the factor influencing state dysfunctionality in Sub-Saharan Africa	95
– Summary	116

Margot Stańczyk-Minkiewicz	
The breaking of the human rights in non-functional African states as a determinant of terrorism	117
– Summary	157
Hanna Dumala	
Economic security of the Northern African States after the Arab Spring: Support from the multilateral development banks	159
– Summary	182
Dominik Kopiński, Agnieszka Sito	
Chinese private investment in Africa: the case of illegal gold mining in Ghana	185
– Summary	207
Andrzej Gąsowski	
The problem of food security in Sub-Saharan Africa	209
– Summary	234
Andrzej Polus	
The land reform in the Republic of South Africa	235
– Summary	260
Degefe Kebebe Gemechu	
Land grabbing and sale to foreigners in Ethiopia: A new form of colonialism as a threat to existence of indigenous peoples	261
– Summary	281
Rev. Jacek Jan Pawlik	
HIV/AIDS pandemic in Africa as a threat to the overall security	283
– Summary	296

Anna Kuna	
Malaria and security in Africa	297
– Summary	312
 Eugeniusz Sakowicz	
“Christ is African!” The “benefits” and “risks” of interreligious dialogue in Africa	315
– Summary	326
 Rev. Adam Romejko	
The question of peace in Africa in apostolic exhortations <i>Ecclesia in Africa and Africae munus</i>	329
– Summary	346
 Ewa Siwierska	
Social security system in the Sokoto Caliphate	347
– Summary	374
 Anna Cichecka	
Witchcraft as a challenge to social security: The case of Tanzania	375
– Summary	391
About the authors (in Polish)	393
About the authors (in English)	397